

รายงานภาวะเศรษฐกิจฐานราก เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2567

เศรษฐกิจฐานรากเดือน พ.ค. - มิ.ย. 2567 : ค่าครองชีพของประชาชนฐานรากมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าที่สำคัญในหมวดอาหาร อาทิ ข้าวสาร ไข่ไก่ และราคาน้ำมันเชื้อเพลิง การจ้างงานภาพรวมปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการลดลงของแรงงานในภาคเกษตรเป็นหลัก สำหรับการจ้างงานนอกภาคการเกษตรเพิ่มเพียงเล็กน้อย จากอาานิสงส์ การฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและการส่งออกที่กลับมาขยายตัว ด้านการเงิน สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์มีการให้สินเชื่อหดตัวลง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอัตรา NPLs ที่อยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ต่อเนื่อง (อัตรา NPLs ร้อยละ 24.55) ส่งผลให้ผู้ให้บริการทางการเงินเพิ่มความระมัดระวังในการให้สินเชื่อ ด้านการเกษตร รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น จากราคาสินค้าเกษตร และปริมาณผลผลิต สินค้าเกษตรที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ประชาชนฐานรากยังขาดความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจในภาพรวม เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจไทย ที่ฟื้นตัวช้า ส่งผลให้รายได้ของประชาชนฐานรากในพื้นที่ลดลง ขณะที่การะค่าครองชีพ และการะหนี้สินที่เพิ่มขึ้นยังสร้างความกังวลต่อประชาชนฐานราก

(หน่วย : %YoY)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจฐานราก

ด้านการอุปโภคบริโภค

(ณ มิ.ย. 67)

0.97

ดัชนีราคาผู้บริโภครายได้น้อย

1.35

ปริมาณรถ
จักรยานยนต์จดทะเบียนสะสม

ด้านการเงิน

(ณ เม.ย. 67)

11.15

สินเชื่อรายย่อย (Non-Bank)

ด้านแรงงาน

(ณ พ.ค. 67)

-1.18

ภาวะการจ้างงาน

2.36

ผู้ทำงานที่อยู่
ในระบบประกันสังคม

ด้านการเกษตร

(ณ พ.ค. 67)

13.18

ดัชนีรายได้เกษตรกร

5.40

ดัชนีราคาสินค้าเกษตร

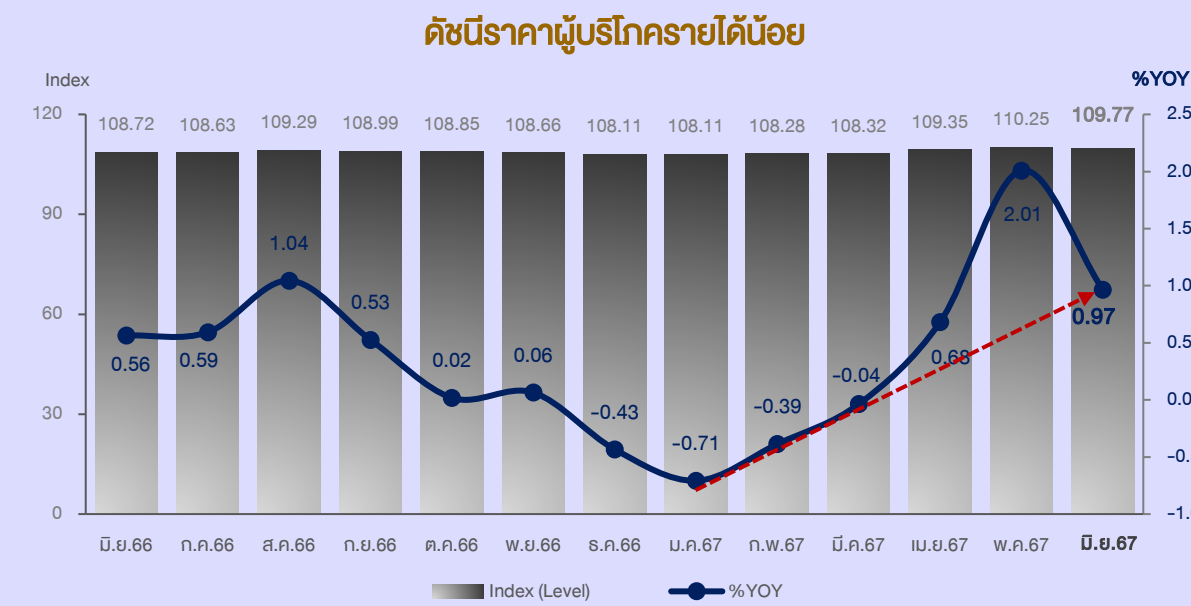

7.38

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

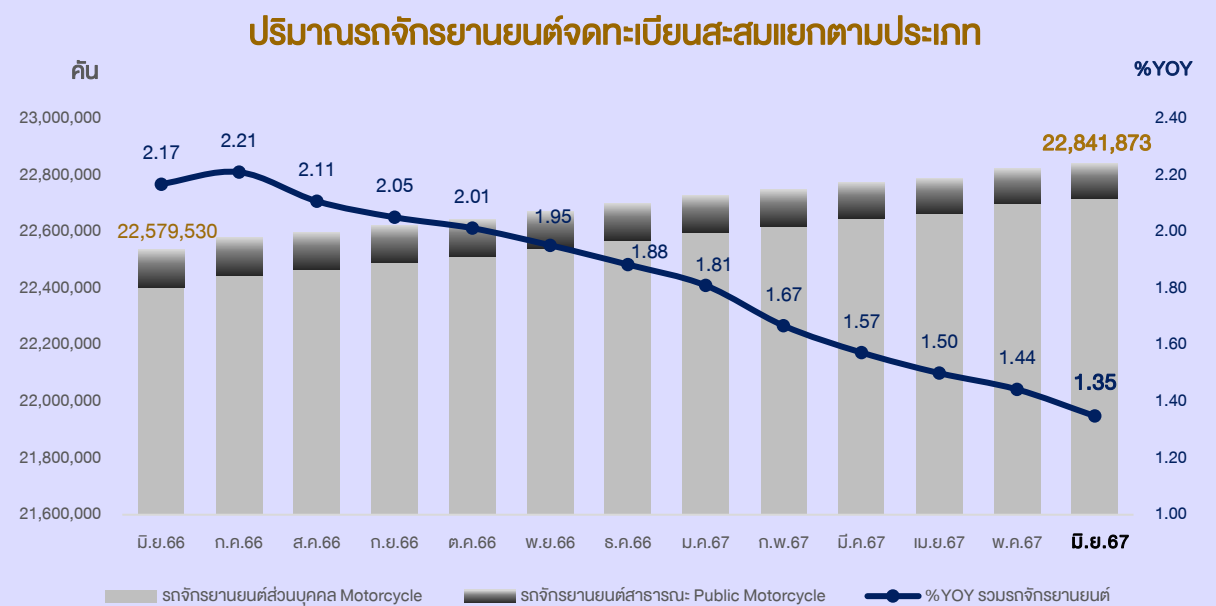
ภาวะด้านการอุปโภคบริโภค

ดัชนีราคาของผู้บริโภค รายได้น้อยมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดย ณ มิ.ย. 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 0.97 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าที่สำคัญในหมวดอาหาร อาทิ ข้าวสาร ไข่ไก่ ผนวกกับการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

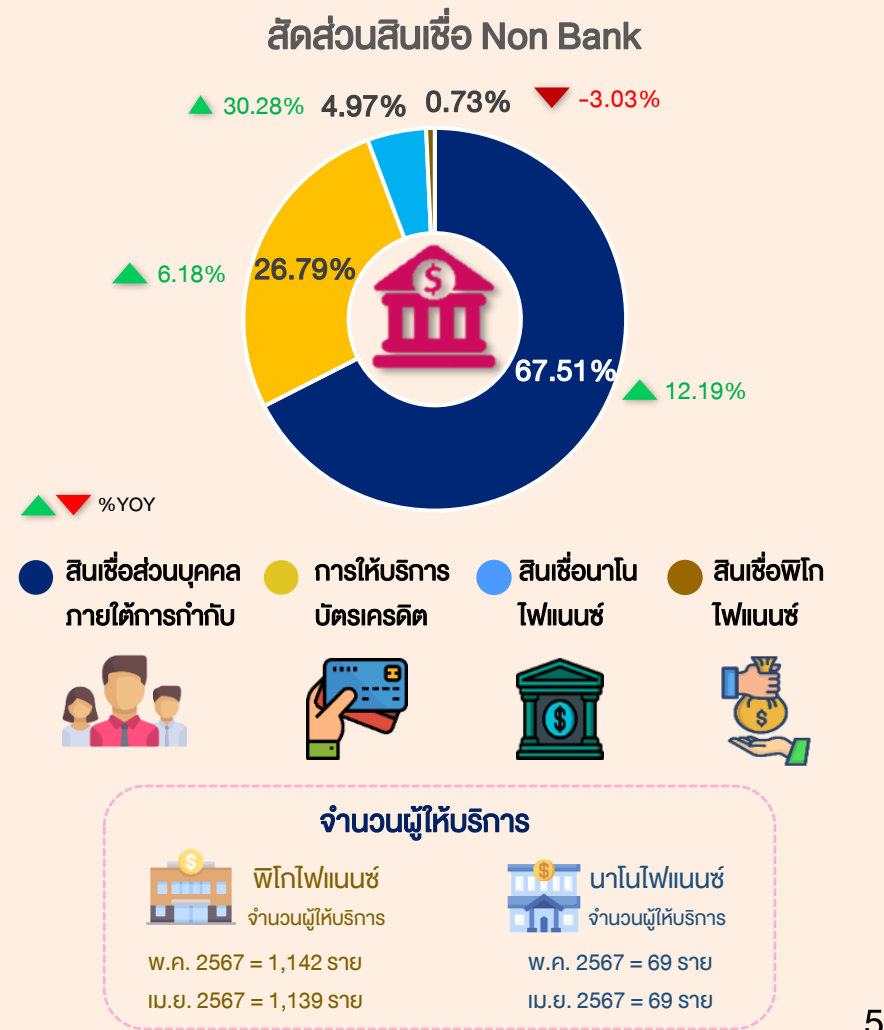
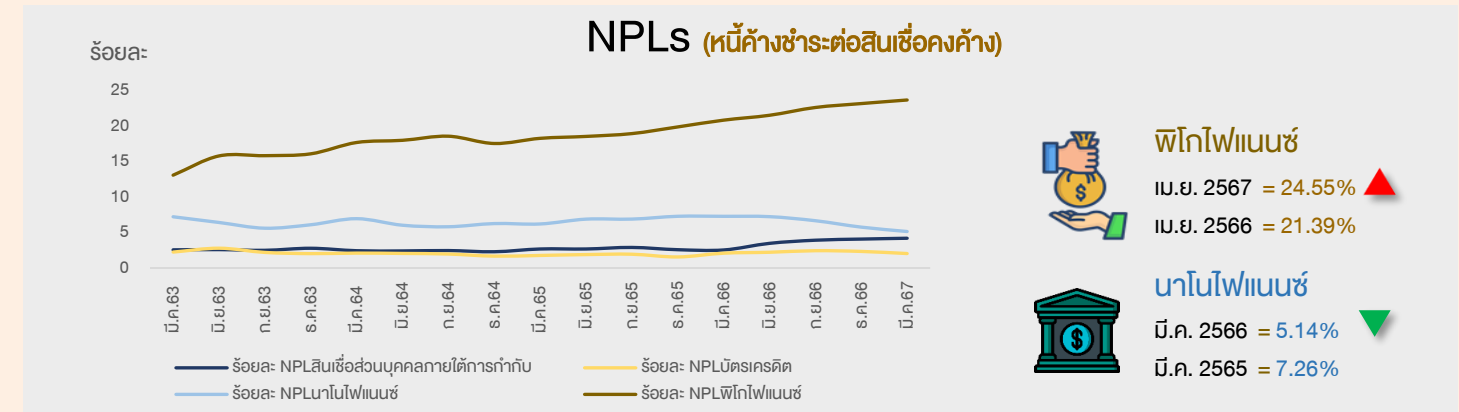
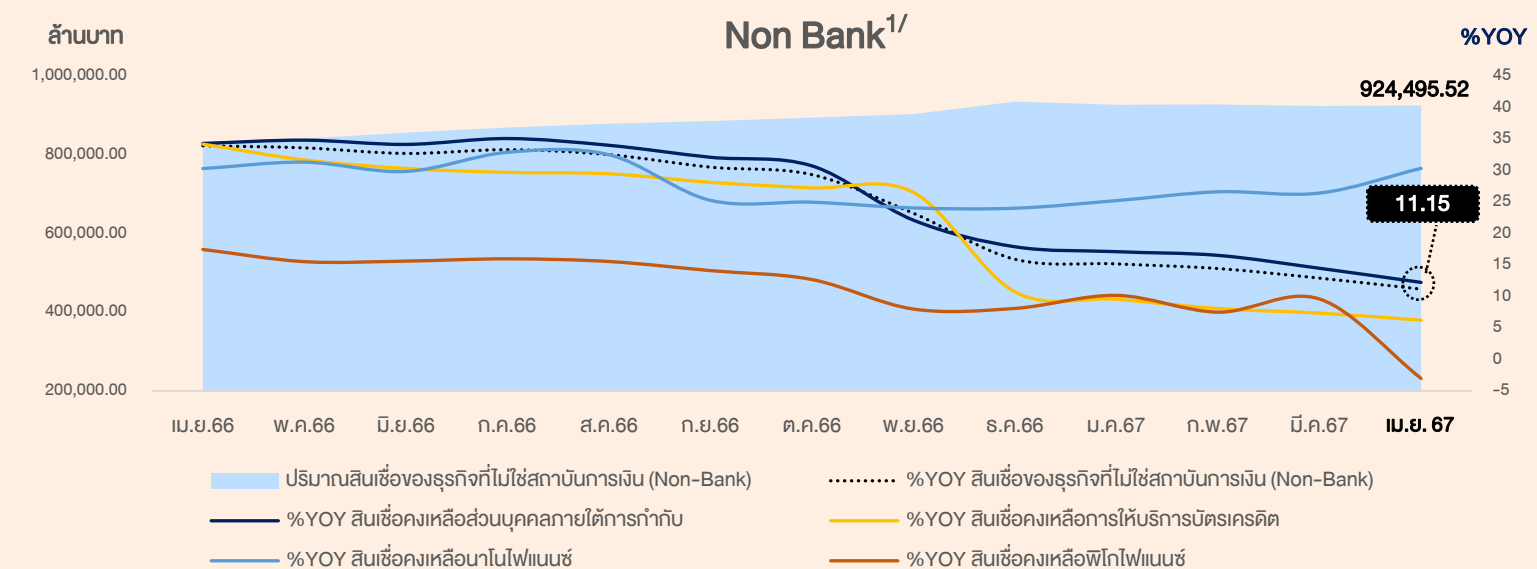
ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียน เดือน มิ.ย. 2567 อยู่ที่ 22.84 ล้านคัน ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง ที่ร้อยละ 1.35 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนสะท้อนถึงกำลังซื้อที่ชะลอตัวลงของภาคครัวเรือน โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของปริมาณรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลเป็นหลัก (ร้อยละ 1.41) ขณะที่ปริมาณรถจักรยานยนต์สาธารณะมีทิศทางปรับตัวลดลงต่อเนื่อง (ร้อยละ -8.36)

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก

ปริมาณสินเชื่อ Non Bank^{1/} เดือน เม.ย. 2567 มีจำนวน 924,495.52 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 11.15 โดยเพิ่มขึ้นในสินเชื่อทุกประเภท ยกเว้นสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ สำหรับสินเชื่อที่ขยายตัวพบว่าสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์ขยายตัวมากที่สุด ร้อยละ 30.28 รองลงมาคือ สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และการให้บริการบัตรเครดิต ตามลำดับ สำหรับสินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ พบว่า หดตัว ที่ร้อยละ 3.03 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอัตรา NPLs ในสินเชื่อกลุ่มดังกล่าวที่อยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาวะด้านการเงิน

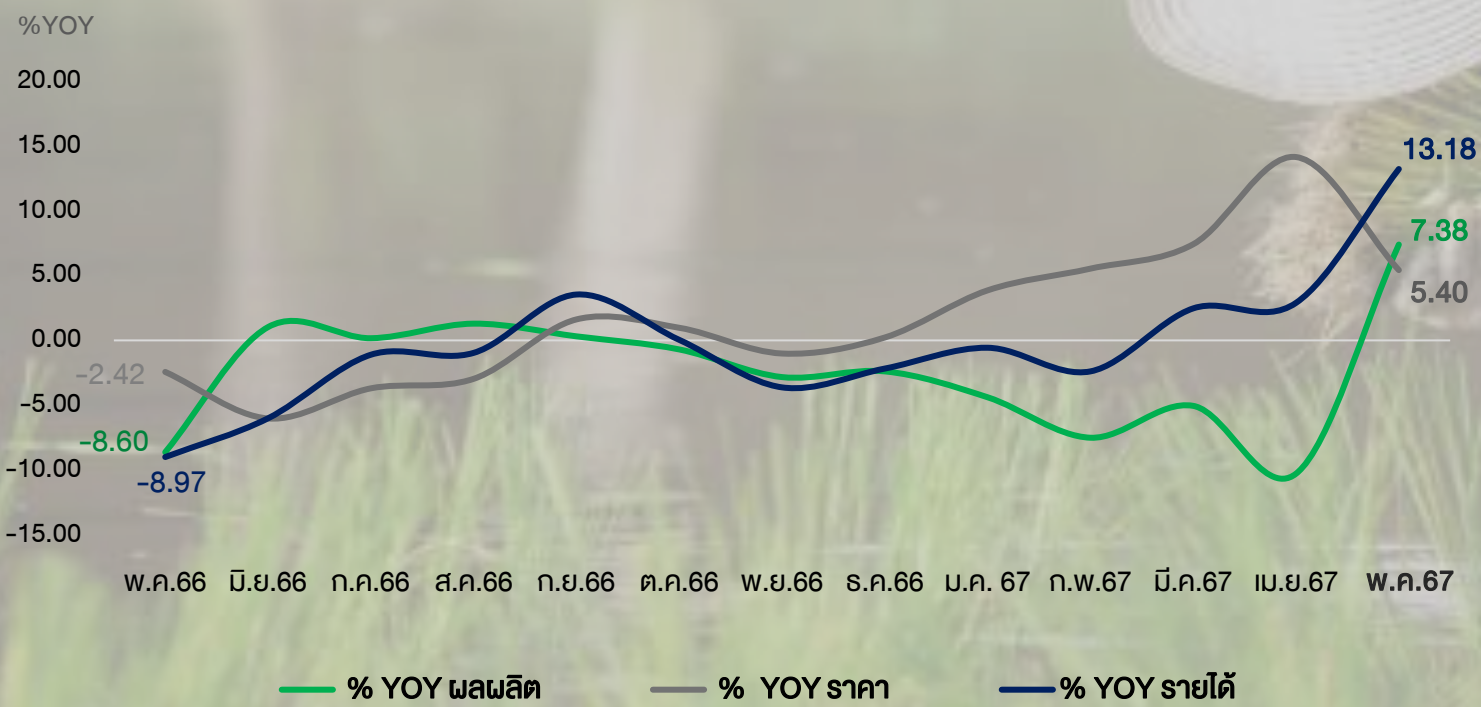

ภาวะด้านการเกษตร เดือน พ.ค. 2567 ดัชนีรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.18 จากราคาสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ข้าวเปลือกเจ้า สับปะรด ที่ราคาปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.40 เนื่องจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร กลับมาขยายตัวในรอบ 5 เดือน ที่ร้อยละ 7.38 จากสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะปกติ

ภาวะด้านการเกษตร

หน่วย: ค่าดัชนี

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

▲ ดัชนีรายได้เกษตรกร

พ.ค.66	พ.ค.67
168.21	190.39

▲ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

พ.ค.66	พ.ค.67
108.01	115.98

▲ ดัชนีราคาสินค้าเกษตร

พ.ค.66	พ.ค.67
155.73	164.15

มติคณะรัฐมนตรีและประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ “ประชาชนฐานราก”

โครงการช่วยเหลือประชาชนฐานรากของรัฐบาลเดือน มิ.ย. 2567 มีจำนวน 1 โครงการ

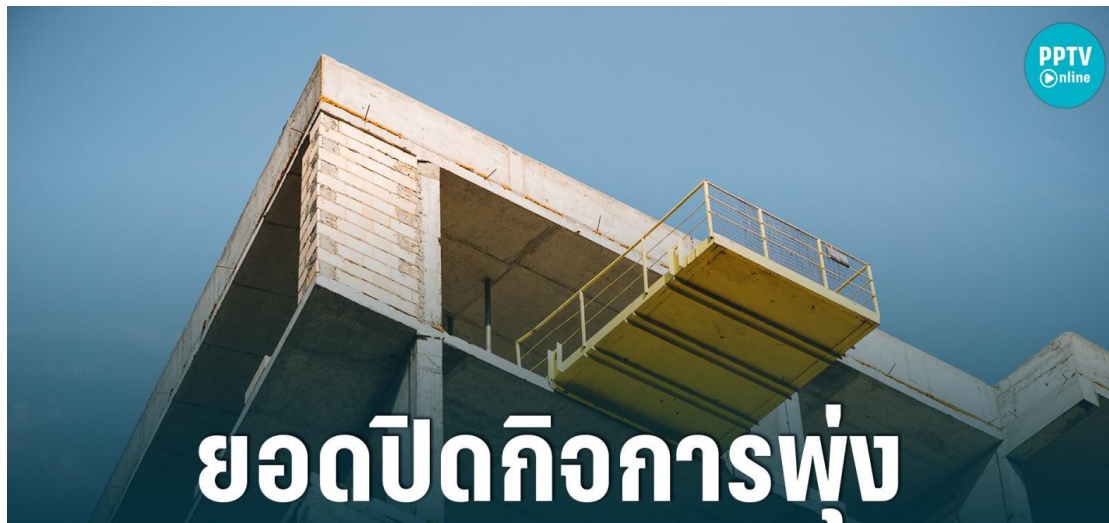
1. โครงการสนับสนุนปุ๋ยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68

โครงการดังกล่าวช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามความต้องการของเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวสมทบค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์ในลักษณะ “ปุ๋ยและชีวภัณฑ์คนละครึ่ง” เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้เข้มแข็งและเกิดความยั่งยืน พร้อมทั้งลดภาระทางการเงิน การคลังของประเทศ

- **กลุ่มเป้าหมาย :** เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ประมาณ 4.68 ล้านครัวเรือน ทั้งนี้ ลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้สามารถเข้าร่วมโครงการได้
- **ระยะเวลาดำเนินโครงการฯ :** ตั้งแต่วันที่ 15 ก.ค.67 – 31 พ.ค. 68

วงเงินงบประมาณ 29,980.17 ล้านบาท

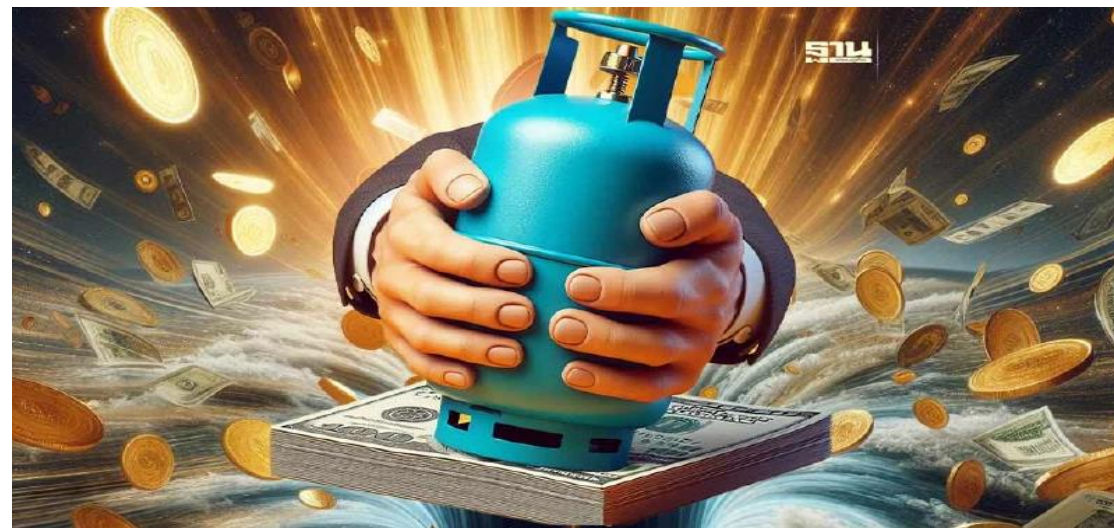
ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ “ประชาชนฐานราก”

ที่มาภาพประกอบ <https://www.pptvhd36.com/wealth/stock-investment/179559>

พฤษภาคม 2567 จดทะเบียน ‘เลิกกิจการ’ พุ่ง 23% จากเดือนก่อนหน้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เปิดเผยสถิติด้านการจดทะเบียนเลิกประกอบกิจการและการจัดตั้งกิจการใหม่ของเดือนพฤษภาคม 2567 พบว่า ธุรกิจจดทะเบียนเลิกกิจการรวม 1,004 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เทียบกับเดือนเมษายน 2567 โดยธุรกิจที่เลิกประกอบกิจการ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไปจำนวน 98 ราย 2) ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จำนวน 59 ราย และ 3) ธุรกิจให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่นๆ จำนวน 25 ราย ในขณะที่ยอดจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจใหม่มีจำนวน 7,499 ราย เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 14.84 เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2567

ที่มาภาพประกอบ : <https://www.blockdit.com/posts/667d57f291eb2e8ef87b8de9>

“กบง.” ตรึงราคาก๊าซหุงต้มครัวเรือน 423 บาท อีก 3 เดือน

คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) มีมติให้คงราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นก๊าซ LPG ที่ 20.9179 บาทต่อกิโลกรัม (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีกรอบเป้าหมายเพื่อให้ราคาขายปลีกก๊าซหุงต้มครัวเรือนอยู่ที่ประมาณ 423 บาทต่อถัง 15 กิโลกรัม ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2567 และให้คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) พิจารณาวินิจฉัยจัดการเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้สอดคล้องกับแนวทางการทบทวนการกำหนดราคาก๊าซ LPG ต่อไป หลังจากที่ได้มีการพิจารณาถึงสถานการณ์ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ของตลาดโลกรวมถึงสถานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

งานวิจัย/บทความเกี่ยวกับประชาชนฐานราก

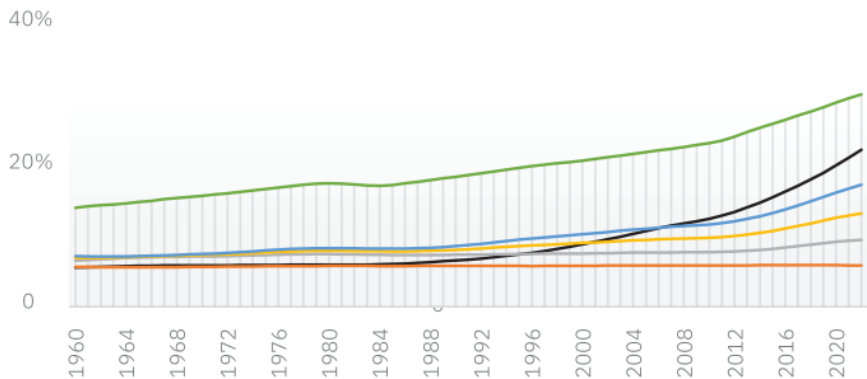
เรื่อง ดัชนีชี้วัดความพร้อมเพื่อการเกษียณ

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) ขณะที่รายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับต่ำ ทำให้เกิดความท้าทายอย่างมากต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของคนไทย ผลการศึกษาของ Mercer CFA Institute Global Pension Index 2023 ศึกษาความพร้อมของระบบบำเหน็จบำนาญใน 47 ประเทศ พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนดัชนีความพร้อมของระบบฯ อยู่ในกลุ่มรั้งท้าย โดยได้ 46.4 คะแนน (ค่าเฉลี่ยของ 47 ประเทศ เท่ากับ 62.9 คะแนน) ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนอย่างอินโดนีเซีย และใกล้เคียงกับประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งทั้งสองประเทศมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่ำกว่าประเทศไทย

ความท้าทายของระบบบำเหน็จบำนาญในประเทศไทย

การเร่งตัวของ Old Age Dependency Ratio สร้างความกังวลต่อระบบบำเหน็จบำนาญในประเทศไทย โดยหากภาครัฐเลือกที่จะเพิ่มอัตราภาษีเรียกเก็บจากประชากรกลุ่มวัยทำงานเพื่อมาเลี้ยงดูผู้เกษียณ จะส่งผลกระทบต่อภาระเชิงลบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านการลดระดับการบริโภคของประชากรกลุ่มวัยทำงาน และลดแรงจูงใจในการทำงาน หรือสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ได้

อัตราส่วน Old Age Dependency Ratio ในประเทศไทยและค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอื่นจำแนกตามรายได้

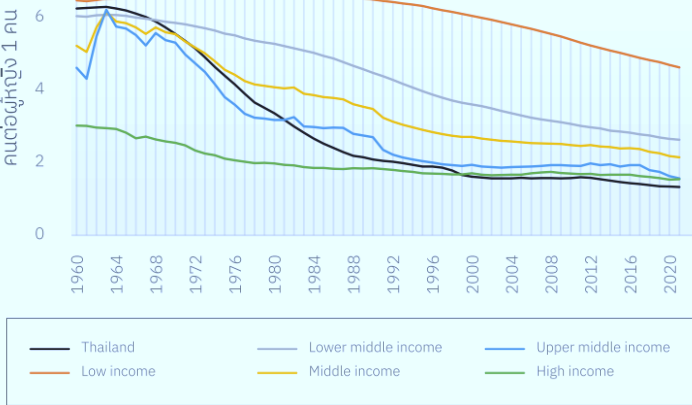

ที่มา World bank data

ปัจจัยเร่ง Old Age Dependency Ratio

01

อัตราเกิดที่ลดลง ในช่วง ค.ศ. 1960 – 1970 อัตราการเกิดของประเทศไทยอยู่ที่ 6 คนต่อผู้หญิง 1 คน แต่ ใน ค.ศ. 2010 เหลือเพียง 1.5 คนต่อผู้หญิง 1 คน และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

02

การเพิ่มขึ้นของอายุขัยเฉลี่ยประชากรไทย ใน ค.ศ. 1990 อายุขัยเฉลี่ย 70 ปี เพิ่มขึ้นเป็น 79 ปี ใน ค.ศ. 2021

*Old Age Dependency Ratio คือ อัตราส่วนระหว่างกลุ่มประชากรที่มีอายุ ≥ 65 ปี เทียบกับกลุ่มประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15 – 64 ปี)

ที่มา : ดัชนีชี้วัดความพร้อมเพื่อการเกษียณปี 2566, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัย/บทความเกี่ยวกับประชาชนฐานราก

เรื่อง ดัชนีชี้วัดความพร้อมเพื่อการเกษียณ

การทราบถึงระดับความพร้อมในการเกษียณอายุที่ระดับบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถรองรับการเกษียณอายุอย่างมั่นคง ได้มีการพัฒนาดัชนีชี้วัดความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุขึ้น (National Retirement Readiness Index :NRRI) ซึ่งพิจารณาความมั่นคงใน 2 ด้าน ได้แก่ ความมั่นคงทางการเงิน Financial Readiness Index (F-RRi) และความมั่นคงด้านสุขภาพ/คุณภาพชีวิต Quality of Life Index (Q-RRi)

ดัชนีความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ

National Retirement Readiness Index : NRRI

การวัดความมั่นคงทางการเงิน
(Financial Readiness Index : F-RRi)

วัดจากระดับรายได้ ความมั่นคง และการลงทุนของบุคคลในปัจจุบัน แล้วพิจารณาเป็นมูลค่าของความมั่นคงในอนาคต สะท้อนความเพียงพอของเงินต่อการเกษียณ

ประกอบด้วย 4 ส่วน

- 1 ความเพียงพอด้านการเงินเพื่อการเกษียณ (Financial Adequacy : F-ADQ)
- 2 ทัศนคติด้านการวางแผนเพื่อการเกษียณ (Financial Preparedness : F-PRE)
- 3 การสนับสนุนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Employer Enabler : F-ENA)
- 4 ทักษะทางการเงินและการลงทุน (Financial Literacy :F-LIT)

การวัดความมั่นคงด้านสุขภาพ/คุณภาพชีวิต
(Quality of Life Index : Q-RRi)

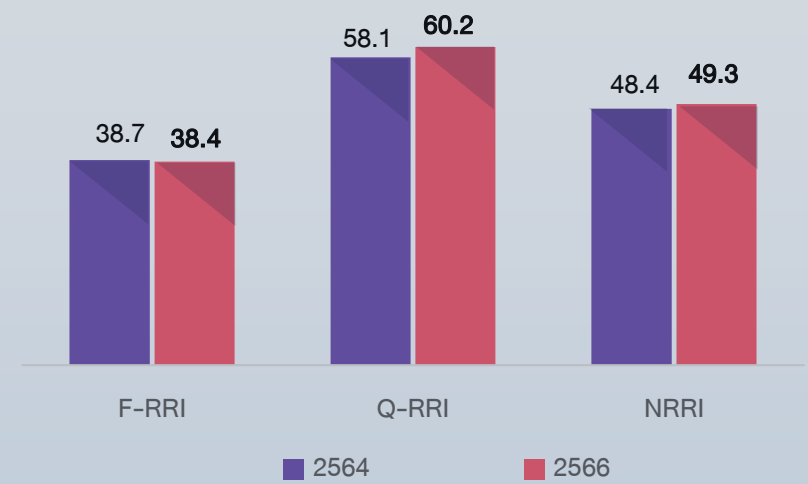
วัดจากสถานะหรือภาวะสุขภาพของบุคคล รวมไปถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิต ทักษะและความรู้ด้านการรักษาสุขภาพ และการเข้าถึง บริการสาธารณสุข

ประกอบด้วย 4 ส่วน

- 1 สุขภาวะ (State of Health : Q-STa)
- 2 ทัศนคติด้านการรักษาสุขภาพกายและใจ (Health Preparedness : Q-PRE)
- 3 การสนับสนุนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Institution Enabler : Q-ENA)
- 4 ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : Q-LIT)

ดัชนีความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของประชากรไทยในภาพรวม

ผลการสำรวจความพร้อมเพื่อการเกษียณแห่งชาติ พ.ศ. 2566

- ❖ ประเทศไทยมีดัชนี NRRI อยู่ในระดับปานกลาง (ระหว่าง 40-60 คะแนน) มีค่าเฉลี่ยที่ 49.30 คะแนน ดีขึ้นเล็กน้อย จาก ปี 2564 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 48.40
- ❖ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนี NRRI พบว่า
 - ด้านความมั่นคงทางการเงิน ดัชนี F-RRi อยู่ในระดับต่ำ (ระหว่าง 20-40 คะแนน) มีค่าเฉลี่ยที่ 38.40 คะแนน มีค่าใกล้เคียงกับดัชนี F-RRi ในปี 2564
 - ด้านความพร้อมทางคุณภาพชีวิต ดัชนี Q-RRi อยู่ในระดับดี ที่ 60.2 (ระหว่าง 60-80 คะแนน) ซึ่งมีค่าสูงขึ้นจากการสำรวจในปี 2564 ส่งผลให้ภาพรวมดัชนี NRRI สูงขึ้นเล็กน้อย

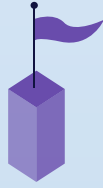
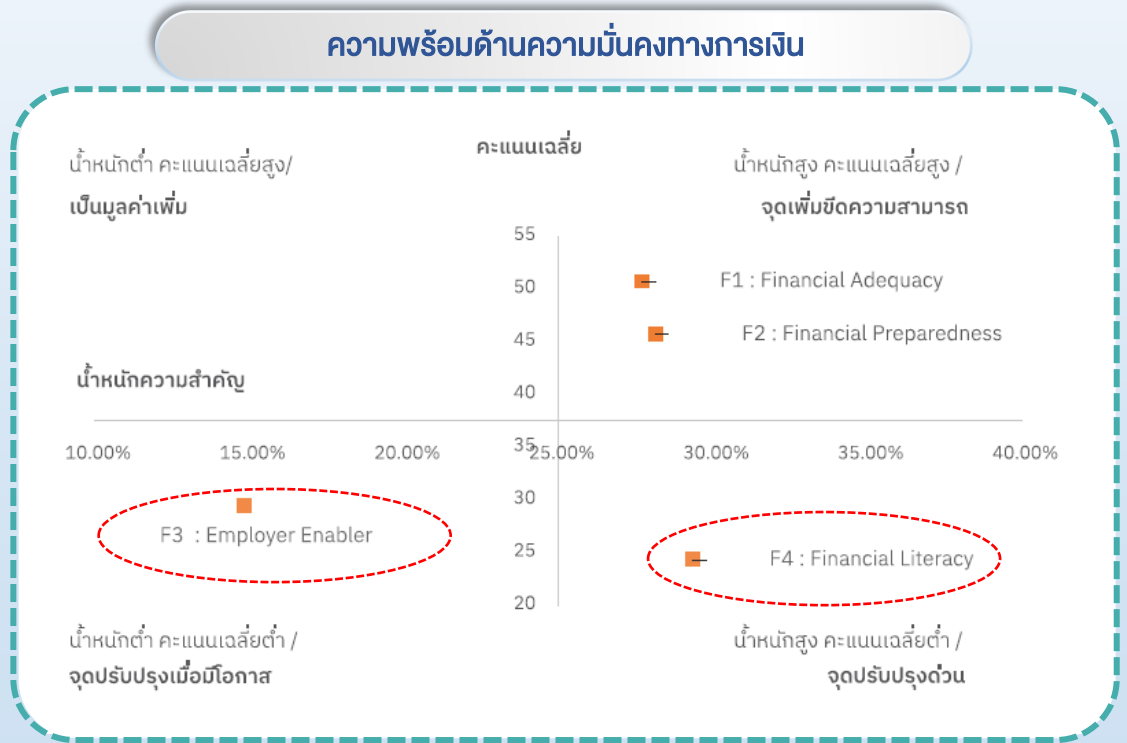
งานวิจัย/บทความเกี่ยวกับประชาชนฐานราก

เรื่อง ดัชนีชี้วัดความพร้อมเพื่อการเกษียณ

การวิเคราะห์กลยุทธ์การส่งเสริมความพร้อมเพื่อการเกษียณ

องค์ประกอบความพร้อมด้านการเงินที่ต้องปรับตัวให้ดีขึ้นเร่งด่วนในอนาคตจะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน เพราะมีน้ำหนักความสำคัญสูง (สูงกว่าร้อยละ 25) แต่ได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของดัชนีความพร้อมด้านการเงินทั้งหมด ร่วมกับการปรับโครงสร้างระบบบำนาญบำนาญของไทยให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงาน และความต้องการของประชาชนมากขึ้น เพื่อเพิ่มผลคะแนนในองค์ประกอบของการสนับสนุนจากองค์กร (Employer Enable) ให้สูงขึ้นสร้างความพร้อมด้านการเงินให้กับครัวเรือนไทยอย่างยั่งยืนในระยะยาว

องค์ประกอบความพร้อมด้านความมั่นคงทางชีวิตต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วนจะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้ด้านการรักษาสุขภาพ (Health Preparedness) เพราะมีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างสูง แต่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 50 จาก 100 และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม ร่วมกับการส่งเสริมการมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ชีวิตและรักษาสุขภาพ (health preparedness) เพื่อลดความประมาทในการใช้ชีวิตที่อาจส่งผลให้ต่อสุขภาพของคนไทย (state of health) ที่ปัจจุบันอยู่ในระดับสูงให้แยกลงได้ในอนาคต

ปัจจัยเชิงบวกและปัจจัยลบที่ส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจฐานราก

ปัจจัยบวก

ภาครัฐมีนโยบายดูแลช่วยเหลือประชาชนเพื่อลดภาระค่าครองชีพ อาทิ มาตรการตรึงราคาก๊าซหุงต้มครัวเรือน มาตรการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายพลังงานครัวเรือน

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น จากมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุมัติวีซ่าฟรีชั่วคราว อีกทั้งการต่อยอดนโยบาย IGNITE Thailand's Tourism ส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทยทุกมิติ ส่งผลต่อการจ้างงานและรายได้ของภาคแรงงาน โดยเฉพาะธุรกิจที่พักแรม การบริการด้านอาหาร และธุรกิจขายส่งและการขายปลีกฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้น

มูลค่าการส่งออกกลับมาขยายตัวตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่มีการฟื้นตัว โดยได้รับแรงหนุนสำคัญจากการส่งออกสินค้าเกษตร เนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก

ปัจจัยลบ

ต้นทุนทางการเงินจากอัตราดอกเบี้ยที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อผู้มีภาระหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง ในด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่อาจลดลง รวมทั้งสร้างความกังวลเพิ่มขึ้นในการจับจ่ายใช้สอย

แนวโน้มการปิดกิจการในภาคธุรกิจที่เพิ่มสูงขึ้นมาก จากประเด็นทางเศรษฐกิจ และกำลังซื้อในภาคครัวเรือนที่ลดลง รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ อาทิ ต้นทุนด้านพลังงาน การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ผลกระทบสินค้านำเข้าจากประเทศจีนโดยเฉพาะเรื่องต้นทุนราคาสินค้าที่ต่ำกว่าไทย ส่งผลต่อห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาคแรงงานต่อไป

**GSB
RESEARCH**

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

สร้างสรรคงานวิจัย เพื่อเศรษฐกิจไทยยั่งยืน